

MAROSUJVÁR

FÜGGETLEN POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

Megjelenik minden csütörtökön.

A LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egy évre 8 k. Fél évre 4 kor. Negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 10 fillér.

Felelős szerkesztő:

FÜSSY JÓZSEF laptulajdonos.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Veress József

könyvkereskedése Marosujváron.

A világháború.

(Dr. F. F.) Az óriási küzdelem, a világrengető leszámolás, a „népek csatája” gigászi méreteket ölt már. A milliók tömegei állanak fegyverben már most is és egyre tart a többi milliónak fegyverkezése, fölvonulása, míg rövid idő múlva 20—30 millió harcos fog egymással szemben állani és a győzelem pálmájáért küzdeni. Amióta ez a föld megszületett; amióta kőbe vésve, viaszba nyomva, pergamenre írva vagy papirosra nyomtatva történelmet írnak; amióta ember a duvaddal, vagy embertársával ádáz küzdelmet folytat a létért; amióta nemzetek a háború sorsára bíznak igazi, vagy képzelt jogaik érvényesülését: a mostanihoz foghatóan nagyszabású, apokaliptikus háború nem folyt. Az ópkori világban a catauni sikszagon Attila és Aetius között lefolyt óriási háború, melyben szintén milliók néztek farkasszemet és a Napoleoni háborúk a mostaninak méreteihez képest kisszerű hadgyakorlatok voltak. Lángban áll egész Európa, készülődik Ázsiában a Japán, Amerikában az Unio és így megvan a legjobb kilátásunk arra, hogy a háború, mely egy rakoncátlan, közönséges banditákból, orgyilkosokból álló országocska megfenyítése miatt indult meg, világháborúvá alakuljon át.

Igen. Világháború előtt állunk. És ebben az irtózatossá mérközésben mily megnyugtató a tudat, hogy a mi monarchiáinknak és segítő társainak oldalán van az erkölcsi igazság

hatalmas ereje. Ez az erkölcsi igazság sorakoztatja mellénk segítő barátokul Európa, Ázsia, Amerika nemzeteinek legjobbjait, akik sorompóba lépnek az orosz barbarizmus letörésére. Ne rémítsen meg tehát az, hogy minden napra esik egy-egy hadüzenet. Erre monarchiánk s a német hatalom el voltak készülve. Ez folyamata a megtisztulásnak, melynek végén meg fog születni a jobb, a tisztább, a nemesebb Európa, melyre ráfeküdtek az északi jeges medvé s a Gloir fényétől megvakult, a revans gondolatába belekerült örökké berzenkedő francia kakas. Ezekkel szemben monarchiánk és eddigi már nyílt színt vallott s még majd színt valló szövetségesei oly hatalmas erőt tudnak fölvonultatni, hogy a nagyszerű leszámolásnak vége kétségtelennek látszik. A mi katonáink szuronyában az igazság eleven ereje lüktet s ez az eleven erő le fogja tiporni, porba fogja sujtani az alávaló orgyilkosokat és az orgyilkosokat védő gaz felbujtók csűrhebe terelt hordáit.

Győzni fogunk, mert mienk az igazság és győzni fogunk, mert mi vagyunk az erősebbek!

*

A most folyó háború a sajtó hirszoalatát a legnagyobb mértékben megbénítja. Érvénybe lépett a vasuti vonalokon a hadi menetrend, a vasuton a katonák vegtelen ezreit szállítják, csomagokat nem igen vesznek fel s így napok is telnek el, míg a háborús hírekre éhes közönség fővárosi laphoz juthat. Az „Aranyosvidék” naponként több hivatalos táviratot kap s ezeket megfelelő módon, írógépi sokszorosításban a főtéri több kirakatba kifüg-

gesztve közli a közönséggel. Majd, ha a küszöbön álló nagyobb harci események ezt indokoltá fogják tenni, szerkesztőségünk külön kiadások útján fogja a nevezetesebb eseményeket közölni. Kijelentjük azonban félreértések elkerülése végett, hogy mi a háborúról csakis hivatalos híreket hozunk s így, némely türelmetlen polgártársunk bármennyire is zaklat szenzációs hírekért: ilyeneket gyártani, a közönség ajkán szállósó hazugságokat reprodukálni nem fogjuk. Ama híreket sem melegítjük föl, melyek a fővárosi, vagy kolozsvári lapokban a mi lapunk megjelenése előtt már napvilágot láttak, hanem kizárólag a legfrissebb, szigorúan hivatalos híreket adjuk le.

Eme új hírek a következők:

Lüttich bevételének részletei.

Budapest, aug. 11. d. u. 4 ó. 42 p.

Berlinből jelentik a Magyar Távirati Irodának: Stein tábornok felsőbb megbízásból hosszabb jelentést tett közzé, melyben mindenk előtt megcáfolja azokat a francia híreszteléseket, hogy Lüttich ostrománál 20.000 német katona esett volna el. Azzal a szinpadi beállítással, hogy a franciák Lüttich városának a becsületrend keresztjét adományozták, nem cáfolhatják meg azt a tényt, hogy Lüttich ostroma a német hadsereg egyik legdicsőségesebb fegyverténye volt. Az első kísérlet Lüttich elfoglalására csak egy vakmerő próbálkozás volt, amely természetesen nem sikerülhetett. Mikor azonban olyan csapatot állítottunk falai alá: még a poklok ördögei sem vehették el tőlünk azt a várat. Nyugodtan fog-

Előnyös butor és perzsa szőnyeg vételt ajánl:
Székely és Réti butorgyára Marosvásárhely Széchenyi-tér 47. szám

Rendkívüli nagy raktár készlet, szebbnél szebb ebédlő, háló, szalon és uri szoba berendezésekben. **Hitelképes egyéneknek árfelemelés nélkül** részlet fizetésre is. Mennyaasszonyi kelengyék óriási nagyla vásztékban. Complett hálaszoba berendezések tőleltel már 400 koronaért.

Számos elismerő levél.

tunk hozzá az ostromhoz és anélkül, hogy egyetlen ember életét kockáztattuk volna, nyugodtan vártuk be a nehéz vártüzérség megérkezését, amely rövid idő alatt rommá lőtte az erődöket. Utólag megállapítható, hogy a Belgák részéről sokkal nagyobb csapat vett részt a védelemben, mint a mi részünkről. A támadásban részt vett a lakosság is, sőt asszonyok is, akik elhagyott házakból és erdőkből lesből lövöldöztek csapatainkra, sőt sebesülteket ápoló orvosokra is. Azért aztán több falut el kellett pusztítanunk, mielőtt a vár tulajnonképpen ostromához fogtunk volna.

A német hadvezetőségnek az az igyekezete, hogy mindenről lelkiismeretes tájékoztatást nyújtson a közönségnek, mely követelte tőlünk, hogy csak az ostrom befejezése után tegyünk közléseket. Lüttich bevételének részleteiről. — A császár és a hadvezetőség elvárja a német néptől, hogy nem fog oktalán aggodalommal olyan híreket követelni, melyek a tervbe vett katonai akciókat megnehezítenék, vagy elárulnak. (Ezt a komoly figyelmeztetést jó volna, ha a mi magyar polgártársaink is megszivelnék, kik szintén türelmetlenül sürgetnek híreket a déli harcér eseményeiről. A szerk.)

Különböző hírek.

Budapest, aug. 12,
7 óra 45 perc reggel.

Bécs, aug. 11. Gróf Széchenyi párisi osztrák-magyar nagykövetnek kézbesítették utlevelét. Dumaini bécsi francia nagykövet szintén megkapta utlevelét.

József főherceg és Augusztus főhercegné budai palotájukat felajánlották a háboruban megsebesült katonák elhelyezésére.

Pola, augusztus 11.

A M. T. I. jelenti, hogy Gasa Antal cs. és kir. sorhajó kapitány, mint a montenegrói vizekre kiküldött osztrák-magyar tengeri erő parancsnoka proklamációt tett közzé, mely szerint tengeri haderőnk augusztus 10-ikének d. e. 10. órájától Montegrót blokád alá veszi.

Budapest, aug. 11.

Hivatalos jelentés. Érkezett d. e. 6 óra 13 perckor. A déli harctéren semmi jelentékenyebb esemény nem történt, csupán jelentéktlenebb csatározások voltak a határon.

Bécs, aug. 11.

Hivatalos jelentés. Északon lovassági orosz járőrök megkísérelték a Visztulától keletre a Sár folyó felé előre nyomolni, azonban csapataink által mindenütt visszaverettek. Brody felől az oroszok megkísérelték három lovas századdal és gépfegyverekkel előnyomulni, azonban a határon tulra visszavetették őket.

Berlin, augusztus 11.

A Volff ügynökség hivatalosan jelenti, hogy a 15-ik francia hadtestnek egy előre tolt vegyes dandárát a német biztosító csapatok Lagardenál Lotharingiában — megtámadták. Az ellenséget, amely súlyos veszteséget szenvedett, a parrios-i erdőbe Lünneville-től északkeletre visszavetették. A franciák egy zászlót, két üteget, négy gépfegyvert és 700 foglyot hagytak a németek kezei között. Egy francia tábornok elesett.

Budapest, aug. 12.

A munkapárti körben tegnap este gróf Tisza István nevezetes spontán nyilatkozatot tett, mely szerint magánértesülése szerint eddig csak egy döntő esemény történt harctereinken. Tudniillik a Mülhauseni német győzelem. A többi eddigi összeütközések csak előre tolt csapatok összeütközései. Aki a döntőben győz, azé a győzelem. Hadseregünket olyan lelkes, biztos, nyugodt és offenzív szellem hatja át, hogy mikor az offenzíva megkezdődik, melynek idejét nem tudom és nem is tudhatom, — lehet egy nap, lehet tíz nap, — akkor ez erőteljes és határozott lesz. Ezt az értesülést Tisza Bécsben szerezte, aki azután megindultan elmondta, hogy mikor Bécsből automobilon Budapestre ment, egész útja az összes községekben valóságos ünnep volt. Oly községekben, hol alig lehetett férfi embert látni, az asszonyok és leányok jöttek eléje és valóságos virágosót zuditottak reája.

Berlinből a Wolff-Bureau jelenti:

A mülhauseni győzelem mély jelentőség és a harcolók száma dolgában a wörthi csatához hasonlítható. Azért fontos, mert a megvert hetedik hadtestben a franciák hadseregének elitjét látták eddig. Az egész berlini

sajtó lelkesedéssel ünnepli ezt a győzelmet, mint a végleges siker biztos zálogát.

A galíciai Cionisták kiáltványban felhívják a galíciai zsidó ifjúságot, hogy lépjenek be önként az osztrák-magyar hadseregbe.

Belgrád alatt . . .

Belgrád alatt magyar puskák ropognak,
Visszhangot rá magyar szívek dobognak...
Magyar szívek — bátrak, hívek,
Hálásak a halálig,
Azt dobogják: ősz királyunk,
Szavadra mind sikra szállunk!
Aki magyar egyet akar,
Nincs ma pártos viszály itt!

Belgrád alatt magyar puskák ropognak,
Visszhangot rá magyar szívek dobognak...
Azt ropogják azt dobogják,
Halldd barátunk s ellenünk:
— Orvul tört ránk sunyi gázság!
Beesület jog és igazság
Szent parancsa ragadtatta
Kezünkbe a fegyverünk!

Belgrád alatt magyar puskák ropognak,
Visszhangot rá magyar szívek dobognak...
Ropogásuk, dobogásuk
Égre törő szent zene,
Halálmarsod, sunyi gázság!
Poklodba vér az igazság,
Jog, emberség — s minden szentség
Lángpallósu szelleme!

LAMPÉRTH GÉZA.

HIREK.

— **Ő felsége születésnapja.** Ő felsége e hó 18-án éri meg születésének 84-ik évét. Édes hazánk népesége, nemzetünk igaz szeretettel, bensőséggel és alattvalói hűséggel készül e különös, háborus, nehéz viszonyok között ezen ritka szép napot megülni. Édes hazánk összes templomaiban lesz e napon is hálaadó istentisztelet, a melyen édesmindnyájunk hó imája felszáll a mindenható Istenhez öreg királyunkért és a háboru szerencsés kimeneteléért.

— **A gyulafehérvári törvényszék új elnöke.** Őfelsége a gyulafehérvári kir. törvényszék elnökévé Lázár Emil kir. törvényszéki bírót nevezte ki.

— **Tanítói kinevezések.** A közoktatásügyi m. kir. minister Demeterné Barcsay Piroskát a gyulafehérvári, Kádár Mártont a marosújvári állami elemi iskolához tanítónővé, illetőleg tanítóvá kinevezte.

— **Önkéntes ápolónői tanfolyam városunkban.** Csütörtökön e hó 13-án nyitja meg Dr. Jancsó Ödön bányaterületi főorvos az önkéntes ápolónői

Nem lesz többé nedves lakás. :-: Nem lesz többé nedves pince!

a mert, „BIBER” abszolút víthatlan szigetelő, lehetővé teszi mindennemű nedves és vízállásos helyiségek tökéletes szárazzá tételét.

„BIBER”-rel bármely kőműves végezhet szakszerű szigetelést. „BIBER” megoldja a beton és vasbeton vízhatlanítási kérdését is. Prospektust, használati utasítást és minden egyéb felvilágosítást készséggel ad:

a „BIBER-MŰVEK” egyedárusítója Már és Weiszberger fakereskedők, Tóvis és Nagyenyed.

tanfolyamot a vezetése és kezelése alatt álló helybeli bányász társasági kórházban melyet a vöröskeresztegylet megbízásából és nevében rendez az önként ajánlkozó hölgyeknek. A cursus egy hónapig naponta $1\frac{1}{2}$ 8 órától 9 óráig tart kivéve a csütörtöket és vasárnapot. A cursus végén a vállalkozó hölgyek megkapják a Magyar Vöröskeresztegylet önkéntes ápolónői címét jelvényt és diplomát is és tetszés szerinti helyen, csupán ha akarnak, részt vehetnek az ápolónői teendőkben.

Hallomás szerint már jelentkezett a tanfolyamra 30 urhölgy, kiknek neveit jövő számunkban közölni fogjuk mert minden esetre dicséretet érdemel nemes vállalkozásuk a melyet meleg érdeklődéssel és éber figyelemmel kísérni fogunk.

— **Sepsi-Bessenyoí Böjthe Benedek** helybeli szolgabíró huzamosabb időre áthelyeztetett a verespataki főszolgabíróshoz szolgálat tételre és aug. hó 7-én foglalja el új állomáshelyét.

— **Gál Béla** gyógyszerészünk aug. 10-én hozta haza kedves nejét. Weiszberger Etus öngyógyítását Mária-Radnáról. Az új házaspárnak kívánunk állandó boldogságot. (Szerk.)

— **A király meglelése.** Bécs, aug. 6. A király magasrangú személyiség előtt örömet fejezte ki, hogy a mozgósítás gyorsan és kitűnően sikerült.

— **Egészségügy.** A marosujvári bányász társasági kórházban fekszik ezidőszakra 15 többnyire operált beteg. Egyébként úgy városunkban mint a környékén kielégítő a közegészségi állapot.

— **Élelmi cikkek szállítása a hadsereg részére.** Felhívják minden földbirtokos, malomtulajdonos és nagykereskedő, hogy főzelék, kávé, cukor, fűszer, zab, liszt és gabona készleteiket a nagyszebeni katonai parancsnokság hadbiztonságához vételre azonnal jelentsék be. Az árak a hadi szolgáltatási törvény szerint állapítatnak meg. Az átadás zsákokban vagy kádakban, elegysúly, tiszta súly gyanánt a nagyszebeni, brassói, kolozsvári vagy gyulafehérvári pályaudvaron való átadás mellett történik. Az árak előreláthatólag

készpénzben augusztus hó 20-ika után fognak kifizettetni.

— **Elmarad a székely nagygyűlés.** A közbejött háborús állapotok miatt a Székely Társaságok Szövetségének augusztus 26-ára Marosvásárhelyre tervezett ideai közgyűlése, — melyet az elnökség oly nagy gonddal készített elő, — egyelőre elmarad. Reménykedünk jobb idők fordulásában.

— **Elmaradt állatdíjazások.** A földművelésügyi miniszter rendelete folytán a Torda-Aranyos vármegyei Gazdasági Egylet által a folyó év őszére tervezett járási állatdíjazások újabb intézkedésig elmaradnak.

— **Zabot és szénát vesz a katonaság.** A városi Tanács közölte, hogy a kinek eladó zabja, vagy szénája van, úgy a mennyiséget (kilógrammokban) mint a kívánt árat, valamint a pontos lakás címet jelentse be a városi katonai ügyosztályban. (városház, emelet, lépcsőfeljárattól balra 3-ik ajtó).

— **Tábori posta.** A m. kir. posta és táviratigazgatóság 1914-79. elnöki sz. alatt értesítette a m. kir. postahivatalokat, miszerint a keresk. ü. m. kir. miniszter f. hó 4-én kelt 59807. sz. rendeletével elrendelte, hogy a tábori posták működésüket f. é. aug. hó 4-én megkezdjék, postahivatalok és ügynökségek a tábori postákkal közvetíthető küldeményeket már felvehetnek, magántáviratváltás és magán telefonbeszélgetés a hadrakelt seregtől és viszont tilos.

— **Helybeli posta szolgálatról.** Postahivatalunk nyitva reggel 7 órától este 10 óráig távirat és telefonszolgálatra a hivatalok részére, úgy mint: főszolgabíróshoz, előjáróshoz és körjegyzőkhöz részére. A telefon szünetel a közönségre nézve, táviratozni azonban lehet a közönségnek egészen este 9 óráig. Csomagot egyelőre nem szállíttatnak, csak hivatalos csomagok és gyógyszerek. Mindennap este 6 órakor indítják, napjában most csak egyszer a Marosújvárott feladott levélpóstát.

— **A Marosba fult.** Szerdán délután Bercsán László 19 éves cseléd fürdés közben a Marosba fult. Holttestét pénteken reggel vetette fel a víz a csombord hid fölött. A gör. kath. hullaházba szállították.

— **A marosujvári anyakönyvvezető jelentése szerint** született július hóban 6 fiú, 8 leány, 1 halva haláleset hat volt. házasságkötés pedig kettő.

— **Lopás a helybeli postahivatalban.** Egy volt távirat kézbesítő körülbelül 8—10 hónapon át kedveskedett be-bekandikálni őrizetlen pillanatban a helybeli m. kir. postahivatalban a kézi pénztár fiókjaiba álkulcs segítségével 800—1000 korona erejéig, míg a nemezis utól nem érte, mert az örökös meglepetést és kárvallást megunt a postamester és ismeretlen tettes ellen feljelentéssel élt. A csendőrség nyomozása folytán megkerülte bűnös és bevallotta bűnét, a miért a gyulafehérvári törvényszék 8 havi fogházbüntetésre ítélte és a kir. ügyészség büntetésének megkezdésére azonnal le is tartóztatta.

— **Fegyverviselés tilalma és a vadászat.** Csaknem valamennyi erdélyi vármegye területén tilos a fegyverviselés, vagy a vármegyékben akiknek fegyver, lőszer, vagy robbanó anyag van birtokában, kötelesek azokat a hatóság felhívásában meghatározott időn belül beszállítani az elsőfokú rendőrhatalomnak elismervény ellenében. Fegyver használatához külön engedély kell. Ez vonatkozik a vadász fegyverekre is. A lőtt vad a közéletmezésben fontos szerepet játszik, ezért gondoskodás történt arra nézve is, hogy oly helyeken ahol fegyvertartással a közbiztonság veszélyeztetve nincs, a vadászat ne legyen korlátozva.

— **A sinfalvai Találkozó és Segélyező Egyesületnek** f. évi augusztus hó 2-ára hirdetett közgyűlése a közbejött országos események miatt bizonytalan időre elmaradt.

— **Kedvezményes áru gyümölcsfa csemeték.** A Torda-Aranyos vármegyei Gazdasági Egylet falkolájából közel 4000 (Négyezer) db alma, körte csemetét bocsájt a gazdaközönség rendelkezésére, a gyümölcs termelés fejlesztése érdekében a legminimálisabb árak mellett. Az ép, erős, egészséges, szépen fejlett alacsony és magas törzsű alma és körte csemeték darabja tagok részére 50. nem tag részére 60 fillér, a rendes 80 fillér és 1 koronás árak helyett. Felhívjuk elsősorban is az erdélyi vármegyék gazdaközönségének figyelmét a kiálkozó kedvező alkalomra. Megrendelések tehetők őszi és tavaszi szállítással az egylet titkári hivatala címére, Torda, vármegyeház.

A fűdőgyógyinfézfekben

aus Davos, Arosa, Meran.
Arco sfb. ben a

SIROLIN"Roche"

mint rég bevált szer állandóan van használatban. } Jzletes, érvégyger jeszfo és különös
Aránylag rövid idő alatt enyhíti és megszünteti } jó hatást gyakorol a közérzésre.
a légzőszervek betegségeit.

Eredeti csomagolásban 4. kor ér kapható minden gyógyszerárban.

AKI LAKÁST AKAR KIADNI — KIVENNI

az saját érdekében cselekszik, hogy ha mielőtt bármely lépést tesz célja elérése érdekében, felkeresi az Aranyosvidék kiadóhivatalát és ott kínálatát vagy keresletét hirdetményeként feladja a lapban leendő közlésre. Lapunk kiadója ugyanis igen olcsó és praktikus „lakáshirdető” módot vezet be ujitásként a közönség érdekében, mely által a legbiztosabban jut bárki jó lakóhoz, vagy jó lakáshoz.

Hirdetések feladásánál lapunk előfizetői és állandó hirdetői árkedvezményben részesülnek

Kovald Péter és fia cs. és kir. szab. kelme és fonál

festő, vegytisztító és gőz mosógár **Budapest** megbízói kényelmét szem előtt tartva elhatározta, hogy minden vidéki városban képviselőt létesít és ezáltal módot nyújt arra, hogy cégét a csomagolási és postai költségek mellőzésével közvetlenül felkereshesse.

Izsák Adolf ur Marosujvárt Csongva ut 5 sz. vette át a képviselőt és a gyár rendes áraiban vállalja az uri női és gyermek öltönyök, szövetek és fémhennük vegytisztítását festését:

Számos megbízást kér

Kovald Péter és fia

Füßy József,
kiadó.

Gulliver

A prima
**kaucsuk
cipősarok**

kaucsuk sarkok
királya

rendkívül olcsó, mert kaucsukból készült.

Berson

Summiarok
a legjobb

NÉMETHY JÓZSEF

Telefonszám 11.

TORDA

Telefonszám 11.

Készít és raktáron tart kész **BUTOR**, mindennemű modern stílusban, lakos, matt, fényezett **nagy raktár** teljes **szalon-, ebédlő-, háló-, uriszoba-iroda és konyha** berendezés szalon és **ÖLTÖZÖTÜKRÖK ÜVEGKÉP** és olajfestményekben.

Gyapju, jutta, nagy és futó **szőnyegek**, gyapju és csipke **függönyök**, storok, és **draperiák**, ágy és asztal-terítők, divány átvétők **függönykikötő** bojtok és láncok a legolcsóbbtól a legfinomabbig.

Vas- és rézbutorokból állandó **NAGY RAKTÁR**.

Gyermek-kocsik, majolika-, dohányzó és díszasztalkák s egyéb **luxus BUTOROK** stb. a legújabb divat szerinti. Kinta- és hajlitott székek, és egyes butordarabok gyári áron székekhez való ülések minden nagyságban. Számos elismerő levél költségvetést és minta képet szívesen küld. Karácsonyi és alkalmi meglepetésnek legalkalmasabb egy hasznos maradó szép berendezési tárgy.

Tetszetős olcsó és tartós kivitelű vendég szoba butorok minden kivitelben azonnali szállítással raktáron.

SAJÁT ASZTALOS, KÁRPITOS ÉS
mázoló műhelyek

Védjegyesített kiállítás aranyéremmel
aranyoklevéllel kitüntetve.